

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-11-23
Besvaras senast
2023-11-29 kl. 12.00

Till statsrådet Andreas Carlson (KD)

2023/24:295 Förutsättningarna för regionala flygplatser i hela landet

Regeringen har sagt sig vilja värna och utveckla flyget som transportslag, dels för att god flygtrafik främjar jobb, tillväxt och tillgänglighet i hela Sverige, dels för att stärka vår beredskap.

Beredskapen handlar om sjuktransporter, om utryckning vid olyckor och om att släcka skogsbränder, men också om att stärka försvaret inför terror- och krigshot. Sveriges finmaskiga nät av flygplatser – tio statliga och ett trettio-tal kommunala och privata – är i detta sammanhang av stor betydelse.

De statliga flygplatserna, som drivs av Swedavia, lever på intäkter från främst Arlanda. Uppgiften att upprätthålla mångfalden faller i stället på ägarna bakom alla mindre flygplatser, i de flesta fall kommuner. Skattebetalarna på mindre orter tar stort ekonomiskt ansvar och bär alla risker. Statsbidrag finns men är trubbiga och täcker bara en del, även om de höjs nästa år.

För att klara att ha ett livskraftigt flyg i hela Sverige är pålitlighet och kostnadseffektivitet avgörande. Kraven på att kunna investera i hållbarhet gör detta ännu viktigare. Det är därför mycket oroande när ”pusslet” inte går ihop. Som så ofta är det alla som är beroende av mindre flygplatser som kan bli förlorare.

Blekinge och Ronneby har nyligen fått löfte om att få behålla en helt statligt finansierad flygplats, trots ett utredningsförslag. Samtidigt löper vid årsskiftet tiden ut för åtta flygplatser – från Arvidsjaur till Kristianstad – där staten inte längre menar sig ha ansvar för leverans av de nätverkstjänster som behövs för trafikledningen.

Arvidsjaur flygplats är helägd av kommunen och flygledningen drivs i egen regi. Övriga sju berörda är Växjö, Trollhättan-Vänersborg, Skavsta, Västerås, Örebro, Ljungbyhed och Kristianstad-Österlen.

Luftfartsverket (LFV) tar enbart ansvar för statliga flygplatser och dem som i övrigt köper deras tjänster inom nätverksområdet och har därmed sagt upp avtalen med flera flygplatser som således måste lösa frågan på egen hand.

Transportstyrelsen har samtidigt tolkat lagrummet så att leverantörer av dessa kommunikationstjänster måste inneha ett certifikat som myndigheten utfärdar.

Ansökningarna om dessa bedöms av myndigheten själv inte vara handlagda och beslutade innan avtalet med LFV löper ut.

De berörda flygplatserna hamnar i kläm mellan myndigheterna, och för att ändå upprätthålla flygsäkerheten innebär det i stället begränsningar för trafiken och risk för ökade kostnader.

Med systemets affärslogik är det småflygplatser som riskerar begränsningar och fördyringar, medan större statliga delar i flygpusslet kan spara lite grann.

Jag vill ställa följande fråga till statsrådet Andreas Carlson:

Avser statsrådet att ta initiativ för att statens ansvar på flygområdet ska se till helheten och omfatta hela landets intressen, så att dessa inte missgynnas på de stora aktörernas bekostnad, och avser statsrådet att lösa frågan om tillgången till nätverkstjänster för berörda flygplatser?

.....

Per-Arne Håkansson (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck